

УДК 004.9

РОЗРОБЛЕННЯ ДІАГРАМИ КЛАСІВ ДЛЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ З ВИКОРИСТАННЯМ CASE-ЗАСОБІВ

В.Г. Резанова, кандидат технічних наук, доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

М.С. Повар, студент
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: програмне забезпечення, інформаційна система, CASE-технології, діаграма класів, клас матриць.

У наш час інформація і інформаційні ресурси на світовому ринку стають найважливішим високотехнологічним продуктом; фірми, що розробляють автоматизовані інформаційні технології, займають провідні позиції у світовій економіці, визначають подальші напрями розвитку конкурентоспроможної продукції. Без інформатизації неможливе створення високих технологій; інформаційні технології відкривають нові можливості у підвищенні ефективності виробничих процесів, у сфері освіти та побуту, вони виводять на новий рівень автоматизацію технологічних процесів і управлінський працю [1,2].

Для успішної реалізації проекту об'єкт проектування має бути перш за все адекватно описаний, мають бути побудовані повні і несуперечливі функціональні і інформаційні моделі. Накопичений до теперішнього часу досвід проектування ІС показує, що це логічно складна, трудомістка і тривала за часом робота, що вимагає високої кваліфікації фахівців, що беруть участь в ній. Проте до недавнього часу проектування інформаційних систем виконувалося в основному на інтуїтивному рівні із застосуванням неформалізованих методів, заснованих на практичному досвіді, експертних оцінках і дорогих експериментальних перевірках якості функціонування ІС. Перераховані чинники сприяли появі програмно-технологічних засобів спеціального класу - CASE-засобів, що реалізують CASE-технологію створення і супроводу ІС.

Поставимо задачу: за допомогою CASE-засобів створити математичну абстракцію – клас матриць – з метою подальшого використання, зокрема, при розробці програмної реалізації комп'ютерної графіки.

Клас — це спеціальна конструкція об'єктно-орієнтованої мови програмування, що використовується для групування пов'язаних змінних та функцій. При цьому згідно з термінологією ООП глобальні змінні класу (члени-змінні) називаються полями даних (також властивостями або атрибутами), а члени-функції називають методами класу. В середовищі Rational Rose створимо клас матриць и опишемо його поля та методи (рис. 1):

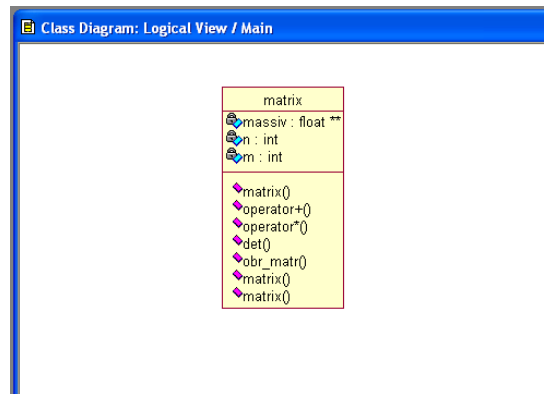

Рисунок 1 – Клас матриць, створений у середовищі CASE-системи

Середовище CASE-системи дає змогу згенерувати код (рис. 2):

```

matrix1.h - Блокнот
Файл  Правка  Формат  Вид  Справка

#ifndef MATRIX1_H_HEADER_INCLUDED_AB3C0CE6
#define MATRIX1_H_HEADER_INCLUDED_AB3C0CE6

// Клас матриць
///ModelId=54C3DF240203
class matrix
{
public:
// Конструктор класа
///ModelId=54C3E01A00BB
matrix();

// Перегружений оператор "+" для класа матриць
///ModelId=54C3E03A031C
matrix operator+(matrix matr1);

// Перегружений оператор "*" для класа матриць
///ModelId=54C3E09603B9
matrix operator*(matrix matr1);

// Метод для знаходження визначника матриці
///ModelId=54C3E0FD005D
float det();

```

Рисунок 2 – Ділянка згенерованого коду для класу матриць

Далі залишилось реалізувати всі описані поля та методи класу та відлагодити програму.

Розроблене програмне забезпечення можна в подальшому використовувати для інших розробок, доповнюючи його та використовуючи вже існуючий код, що робить зручним процес роботи та підвищує його ефективність.

Список використаних джерел

1. Quatrani T. Visual modelling with Rational Rose 2000 and UML (2nd ed.) Edinburgh: Addison-Wesley Longman Ltd, 2000. – 256 p.
2. Коваленко С., Добровська Л. Проектування інформаційних систем: загальні питання теорії проектування ІС. Київ: КПІ ім.Ігоря Сікорського, 2020. – 192 с.
3. Павловський С.М., Бабков А.В. Основи автоматизованого проектування. – Одеса: Олді-Плюс, 2021. – 598 с.
4. Stroustrup B. Programming: Principles and Practice Using C++ (2nd Edition). Addison-Wesley Professional, 2014. – 1312 p.